

Kazimierz Reguła

Kraków - Bieżanów Gaj. Stanowisko XII

Informator Archeologiczny : badania 8, 36

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRAKOW - BIEŻANOW GAJ
Stanowisko XII

Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce

Badania prowadził Kazimierz Reguła. Finansowało Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce. Pierwszy sezon badań. Osada otwarta neolit, epoka brązu.

To wyjątkowo bogate stanowisko zostało odkryte podczas badań terenowych przeprowadzonych przez Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce i Katedrę Archeologii UJ w 1966 r. Zlokalizowane jest ono na niewysokim wzgórzu, którego południowy stok łagodnie opada w kierunku szerokiej podmokłej doliny.

Założono 25 wykopów o łącznej powierzchni 750 m², odkrywając na głębokości 40 cm obiekty kulturowe związane z okresami: neolitu /kultura lendzielska?/ 2 prostokątne ziemianki o wymiarach 5,0 x 4,4 m i 4,0 x 3,2 m i głębokości 110 - 120 cm, oraz 1 owalną jamę o średnicy 2,5 m.

Z epoki brązu pochodzi 6 jam kolistego kształtu, 3 skupiska ceramiki i polepy oraz zagadkowy rów, który biegł ukośnie do zbocza na linii północ-wschód - południowy-zachód. Całkowita jego długość wynosiła 28,5 m, szerokość wahała się od 60 do 140 cm, zaś głębokość od 40 do 70 cm.

Wśród zabytków uzyskanych w trakcie badań osady wyróżniamy dwie grupy chronologiczne i kulturowe.

Zabytki związane z bliżej niezidentyfikowaną kulturą neolityczną, reprezentujące prawdopodobnie krąg kultur południowych /kultura lendzielska?/. Są to fragmenty naczyń z brzegami wysokimi, lekko wychylonymi na zewnątrz, zdobionymi niekiedy na krawędzi odciskami palcowymi lub zaopatrzone w mały poziomo uformowany guzek, kawałki den z wyodrębnionymi podstawami itp. Ceramice tej towarzyszyły nieliczne wyroby z krzemienia i obsydianu w postaci wiórów i odłupków, oraz narzędzia wykonane z kamienia: rozcieracz i fragment tłuka kamiennego.

Ceramika kultury łużyckiej z III okresu brązu /grupa górnośląsko-małopolska. Najbardziej charakterystyczna dla tego okresu ceramika guzowa, pojawia się tutaj w postaci amfor z baniastym brzuścem i cylindryczną lub lekko wychyloną, wysoką szyjką. Guzy wystają na zewnątrz i obwiedzione są kilkoma półkolistymi żłobkami. Wystąpiły misy profilowane z taśmowatymi uszkami, zdobione na załomie pionowymi nacięciami, zaś w dolnej części pionowymi liniami rytymi; garnki jajowate, dzbany i kubki uchate.

Badania będą kontynuowane.